

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

LANOVÁ CENTRA V KRKONOŠÍCH

Ropes courses in the Giant Mountains

Bakalářská práce

Autor:

Leoš Hanuš

Obor:

Vychovatelství

Typ studia:

Kombinované studium

Vedoucí práce:

PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

2011

Bibliografická identifikace

Jméno a příjmení autora: Leoš Hanuš

Název bakalářské práce: Lanová centra v Krkonoších

Pracoviště: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2011

Abstrakt: Bakalářská práce se zabývá analýzou a porovnáním vybraných lanových center v Krkonoších. Práce je rozdělena do tří hlavních částí. První je část teoretická, druhá praktická a třetí je část empirickou.

Klíčová slova: analýza, lanová centra, bezpečnostní prvky, materiální vybavení, přírodní prostředí oblasti Krkonoše

Souhlasím s půjčováním závěrečné písemné práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author's first name and surname: Leoš Hanuš

Title of the thesis: Ropes courses in the Giant Mountains

Department: Charles University in Prague, Faculty of Education

Supervisor: PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

The year of presentation: 2011

Abstract: The thesis analyzes and compares selected ropes courses in the Giant Mountains. The work is divided into three main parts. The first one is theoretical, the other two are practical and empirical.

Keywords: analysis, ropes courses, safety features, equipment, natural environment of the mountains

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlášení

Prohlašuji, že bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně pod dohledem PaedDr. Ladislava Kašpara, Ph.D. Literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne

.....

(podpis)

Poděkování

Úvodem bych chtěl poděkovat všem, kteří mi pomáhali jak při práci v terénu, tak i svými radami při zpracování shromážděných dat. Dále bych chtěl poděkovat vedoucímu bakalářské práce PaedDr. Ladislavu Kašparovi, Ph.D. V neposlední řadě bych chtěl poděkovat své rodině, která mi byla při zpracování mé bakalářské práce velkou oporou.

Obsah

1	ÚVOD.....	7
2	HLAVNÍ CÍL A DÍLČÍ CÍLE PRÁCE	8
2.1	Hlavní cíl práce.....	8
2.2	Dílčí cíle práce	8
3	SOUHRN POZNATKŮ.....	9
3.1	Charakteristika oblasti krkonoše	9
3.2	Historie a současnost lanových překážek a lanových drah.....	9
3.3	LANOVÉ PŘEKÁŽKY	10
3.3.1	<i>DĚLENÍ LANOVÝCH PŘEKÁŽEK</i>	<i>10</i>
3.3.2	<i>MATERIÁL PRO STAVBU PŘEKÁŽEK</i>	<i>11</i>
3.3.2.1	Nízké lanové překážky (nlp).....	11
3.3.2.2	Vysoké lanové překážky (VLP)	11
3.3.3	<i>UZLY.....</i>	<i>14</i>
3.3.4	<i>VÝBĚR LOKALITY</i>	<i>15</i>
3.3.5	<i>VEDENÍ PROGRAMU NA LANOVÝCH PŘEKÁŽKÁCH</i>	<i>15</i>
3.3.5.1	Jištění	16
3.3.5.2	Navázání lezce na lano	16
3.3.5.3	Lezení na překážkách	16
4	METODIKA PRÁCE	18
4.1	Výběr sledované oblasti.....	18
4.2	Metodika sběru dat.....	18
5	VÝSLEDKY	19
5.1	Analýza vybraných lanových center	19
5.1.1	<i>Lanové centrum Monkey Park – Harrachov</i>	<i>19</i>
5.1.2	<i>Lanové centrum Vertical Park – Harrachov</i>	<i>21</i>
5.1.3	<i>Lanové centrum Monkey Park – Špindlerův Mlýn</i>	<i>22</i>
5.1.4	<i>Lanové centrum Adventure park – Špindlerův Mlýn</i>	<i>244</i>
5.1.5	<i>Lanové centrum Monkey Park – Pec pod Sněžkou.....</i>	<i>26</i>
5.2	Celkové porovnání sledovaných lanových center	28
5.3	Vyhodnocení dotazníků	29
6	DISKUZE.....	40
7	ZÁVĚRY.....	43

8	SOUHRN	45
9	SUMMARY	46
10	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	47
11	PŘÍLOHY	CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.

1 ÚVOD

Žijeme v době, která je společností vnímána jako doba všeobecného rozvoje, a to ve všech odvětvích lidské činnosti. Doba, která lidem přináší více práce, ekonomických a hmotných statků, je ale zároveň i dobou, která si uvědomuje, že výkon jedince závisí na možnosti jeho relaxace ve volném čase.

Člověk, žijící v dnešní společnosti, se stal člověkem pozitivním, a proto lze do jisté míry říci, že ho nedokážou uspokojit aktivity, které dříve byly hojně využívány všemi, nýbrž hledá činnost, která ho vybudí k překonání sama sebe, umožní mu pohlédnout do svého nitra a třeba i pomůže upravit hodnoty, které v něm jsou zakódovány od dětství. A co víc, když se jedná o aktivitu, která se především provozuje na čerstvém vzduchu, uprostřed krásné přírody.

Pohyb člověka uprostřed malebné přírody má blahodárný vliv na psychický i fyzický vývoj jedince. Nabízí mu náruč, ve které může aktivně odpočívat, vhodně trávit svůj volný čas a věnovat se rozmanitým nabídkám rekreačních či sportovních aktivit.

Mezi nabízené aktivity bezesporu patří i pohyb na lanových překážkách v lanových centrech. Pohyb na těchto překážkách vytváří v jedinci nezapomenutelný zážitek. Umožní mu v danou chvíli prožívat, co někteří nikdy nezažijí. Umožní mu překonat sám sebe, obavy z nepoznaného, překonat strach z výšek, strach z nejistoty. Lanovými aktivitami prověřujeme náš intelekt, vůli i obratnost. Posilují sebevědomí, podnikavost, snahu hledat netradiční a originální způsoby řešení, vedou k týmovému duchu a atmosféře.

Jedinec se naučí důvěřovat druhému, který ho v některých případech na laně jistí. I toto je nenahraditelná zkušenost, kterou mnozí postrádají. Věřit někomu druhému, svěřit mu do rukou svůj život a věřit, že on mne nezlame. Co víc si může dnešní společnost přát, nežli být utvářena z lidí, kteří věří sami sobě, kteří věří druhým lidem a na důkaz důvěry vkládají svůj život do jejich rukou. Chápeme pak každodenní starosti a problémy jako výzvy, které je možné řešit a překonat, a přitom pouze neočekávat výsledek našeho konání.

2 HLAVNÍ CÍL A DÍLČÍ CÍLE PRÁCE

2.1 HLAVNÍ CÍL PRÁCE

Analýza a porovnání vybraných lanových center v oblasti Krkonoše. Za hlavní cíl lze považovat analýzu lanových center, která má sloužit jako zdroj informací o lanových centrech postavených ve sledované oblasti Krkonoš.

2.2 DÍLČÍ CÍLE PRÁCE

Hlavní cíl práce je řešen pomocí následujících dílčích cílů:

1. Na základě prostudované literatury se seznámit s problematikou lanových center.
2. Ve vybraných lanových centrech provést analýzu se zaměřením na druhy překážek, bezpečnost uživatelů, druhy jištění, materiálu použitých na překážky, vliv centra na okolní přírodní prostředí a vybavenost lanového centra.
3. Za pomoci dotazníkového šetření zmapovat názor návštěvníků ve vybraných lanových centrech.

3.3 HYPOTÉZY

1. Předpokládám, že lanová centra budou navštěvovat osoby ve věku do 50 let.
2. Předpokládám, že větší návštěvnost mají lanová centra vystavěná v přírodním prostředí než ta, která jsou postavená na dřevěných sloupech v centru města.
3. Předpokládám, že bezpečnost je pro návštěvníky nejdůležitějším kritériem při návštěvě lanového centra.
4. Předpokládám, že lanová centra jsou navštěvována z důvodů zvýšení fyzické kondice.

3 SOUHRN POZNATKŮ

3.1 CHARAKTERISTIKA OBLASTI KRKONOŠE

Krkonoše jsou nejvyšším a nejznámějším pohořím v České republice. Rozkládají se v severovýchodních Čechách na hranici mezi Českou republikou a Polskem. Česká část je rozlehlejší a členitější oproti polské. Nachází se zde nejvyšší hora České republiky - Sněžka (1602 m.n.m.). Pro své mimořádné přírodní bohatství bylo území Krkonoš vyhlášeno národním parkem. Pro svou jedinečnost byly dokonce vyhlášeny biosférickou rezervací UNESCO (velkoplošné chráněné území, vyhlášené v rámci mezinárodního programu UNESCO Člověk a biosféra). Přesto najdete v horách i v podhůří mnoho příležitostí pro aktivní dovolenou. Od jara do podzimu si můžete vybrat z velkého množství značených cest pro pěší turisty i cyklisty. V zimě pak stovky kilometrů upravených tras pro běžkaře či řadu sjezdových tratí.

Několik set let bohaté historie tady zanechalo pro dnešek řadu pamětihodností. Od téměř zapomenutých ruin hradů, přes renesanční zámky, krásné barokní kostely, měšťanské domy s podloubím, roubené chalupy rozeseté po horských loukách až po kamenné rozhledny či vojenská opevnění ze druhé světové války na hřebenech hor. Mnohé z historie, přírody a lidské dovednosti najdete v místních muzeích. Pro každého se tu najde něco.

Díky svým krásám a sněhovým podmínkám se Krkonoše staly jedním z nejvyhledávanějších míst rekreace v České republice. V oblasti je vybudována dobře fungující infrastruktura, která umožňuje návštěvníkům plně si vychutnat svůj pobyt v Krkonoších (<http://www.mavlast.cz/turisticka-oblast.krkonose>).

3.2 HISTORIE A SOUČASNOST LANOVÝCH PŘEKÁŽEK A LANOVÝCH DRAH

Poprvé byly lanové překážky, v podobě nízké lanové dráhy, postaveny Milanem Hanušem v zámeckém parku ve Světlé nad Sázavou na konci srpna 1992 pro účastníky projektu GO (Experimentální a vzdělávací centrum zážitkové pedagogiky). Jak uvádí ve své knize Lanové překážky a lanové dráhy (R.Hanuš,J Hrkal,1999), v naší republice není používání lanových aktivit žádnou novinkou. Díky mnohaletým tradicím různých výchovných institucí a organizací působících na poli výchovy, pobytu a rekreace v přírodě (Junák, Liga lesní moudrosti, Tábornické školy a mnohé další), jsou u nás lanové překážky známy již delší dobu. Legendární je například použití lanovky či dlouhého provazového žebříku v programech Prázdninové školy Lipnice nebo manévry přes Nežárku na kurzech FTVS UK Praha a na Pastvinách na kurzech

FTK UP Olomouc. Novinkou není ani využívání lanových překážek na různých stupních a typech škol na tzv. školních hřištích a samozřejmě se lanové překážky objevují na různých „Opičích drahách“, které používají bezpečnostní a branné složky státu.

3.3 LANOVÉ PŘEKÁŽKY

Jsou konstrukce, které se skládají z lan (syntetických, ocelových nebo přírodních) a dalších prvků, nainstalovaných v předem esteticky a účelově připravených kombinacích. Ty tvoří překážky, tak, aby jejich překonávání simulovalo výzvy a problémy, které je nutné řešit.

3.3.1 DĚLENÍ LANOVÝCH PŘEKÁŽEK

- **Dle mobility**
 - a) Stacionární
 - b) Mobilní

- **Dle výškové náročnosti**
 - a) Nízké
 - b) Vysoké
 - c) Kombinované

- **Dle uspořádání návaznosti překážek**
 - a) Otevřené
 - b) Uzavřené

- **Dle prostředí**
 - a) V korunách stromů
 - b) Na dřevěných sloupech
 - c) V krytých halách

a) Mobilní lanové překážky

Mobilní lanové překážky jsou překážky, které je možné transportovat a instalovat na různých místech.

b) Stacionární lanové překážky

Stacionární lanové překážky jsou překážky, které jsou dlouhodobě instalovány na jednom místě a k jejich stavbě se využívají především ocelová lana. Soubory stacionárních překážek rozdělujeme na lanové parky (stacionární lanové překážky na stromech) a lanová centra (stacionární lanové překážky na sloupech nebo jiných konstrukcích).

Lanová centra mají svá vlastní samostatná specifická bezpečnostní pravidla.

c) Nízké lanové překážky (NLP)

Nízké lanové překážky jsou překážky, při jejichž překonávání lezec chodidly v žádném místě nepřesáhne výšku 100cm nad terénem.

d) Vysoké lanové překážky (VLP)

Vysoké lanové překážky jsou překážky, při jejichž překonávání lezec chodidly přesahuje výšku 100cm nad terénem nebo se pohybuje nad vodní plochou či jinou nebezpečnou látkou.

Vysoké lanové překážky vyžadují vždy použití osobního nebo kolektivního zajištění ve smyslu NV 362/2005 Sb.

3.3.2 MATERIÁL PRO STAVBU PŘEKÁŽEK

3.3.2.1 Nízké lanové překážky (nlp)

a) Přilba

Přilba je prostředek pro ochranu hlavy během programu na NLP. Přilbu má na hlavě každý lezec a jistič.

b) Další

Pro stavbu NLP je nutno používat materiál s minimální nosností 15kN.

3.3.2.2 Vysoké lanové překážky (VLP)

Jištění s horním vratným bodem je nejbezpečnější způsob jištění na vysokých lanových překážkách. Lano je od jističova jisticího prostředku vedeno přes horní vratný bod k lezci, čímž se při správném jištění naprosto minimalizuje případný pád. Druhý možný způsob jištění top rope je tzv. „odporové jištění“ – lano je vedeno přes nejméně dva body s velkým třením a jističi tedy nemusí používat jisticí pomůcku.

a) Horní jistící lano (HJL)

HJL je lano, které slouží k uchycení a případně k posouvání vratného bodu jistícího lana.

HJL je:

- ocelové pozinkované lano o minimální nosnosti 50kN nebo
- soubor syntetických nezávisle uvázaných lan (většinou dvě statická lana) o celkové nosnosti min. 50 kN.

Systém uchycení HJL na strom (sloup, konstrukci) musí splňovat min. nosnost 50kN (např. spojení čtyřmi lanovými svorkami podle ČSN EN 3411-5), kdy volný konec lana za poslední svorkou od kotevního bodu je min. 15 cm dlouhý). HJL na stromech, které nejsou ukotvené, není nikdy napínáno více než jedním člověkem a k jeho napínání nejsou nikdy využívány žádné mechanické napínací prostředky.

b) Jistící lano

Jistící lano je lano, kterým jistič přes jistící prostředek jistí lezce na překážce. Jistící lano musí splňovat normu ČSN EN 892 pro jednoduchá dynamická lana.

c) Konstrukční lano překážky

Konstrukční lano překážky je lano, které tvoří vlastní překážku. Minimální nosnost pro tato lana je 15 kN.

d) Vratný bod

Vratný bod je systém, který umožňuje jištění lezce na překážce ze země. Vratný bod je umístěn na HJL a může být fixní nebo pojízdný. Část vratného bodu, kterou prochází jistící lano, může být zkonstruována z:

- redukčního bloku nebo
- nejméně dvou protisměrně uložených karabin s pojistkou zámku (v případě že pojistka je šroubovací, poloha karabiny je „Gravity loading“ – karabina je otočena tak, aby gravitace působila na pojistku ve směru zajištění)
- jedné zajištěné karabiny typu „maillon“

Vratný bod je připevněn k HJL tak, aby se váha rovnoměrně roznášela na všechny případné prameny HJL. Všechny nosné prvky vratného bodu musí splňovat nosnost min. 22kN. V případě použití pouze jedné kladky jako pojízdného bodu (např. na ocelových lanech) musí mít kladka pevně spojené bočnice pro případ selhání osy. Vratný bod musí být vždy mimo dosah lezce.

e) Jistící prostředek

Jistící prostředek je pomůcka, pomocí které je jištěn lezec proti pádu z výšky. Jistící prostředek musí odpovídat standardům UIAA.

Doporučené jistící prostředky pro lanové překážky při jištění organizátorem jsou především:

- poloviční lodní uzel, ATC („kyblík“) a další prostředky založené na principu Stichtovy brzdy, osma
- Grigri a další podobné poloautomatické pomůcky

Doporučené jistící prostředky pro lanové překážky při vzájemném jištění účastníků jsou zejména:

- ATC (kyblík) a další prostředky založené na principu Stichtovy brzdy, osma

f) Karabina

Karabina je kovový spojovací prvek používaný ke stavbě i při provozu VLP. Všechny takto používané karabiny musí splňovat normu ČSN EN 362 nebo 12275.

g) Přilba

Přilba je prostředek pro ochranu hlavy během stavby a provozu VLP. Každý organizátor a účastník ohrožený pádem z výšky anebo pádem osob nebo předmětů je povinen mít na hlavě pevně nasazenou přilbu. Všechny takto používané přilby musí splňovat normu ČSN EN 12492.

h) Úvaz

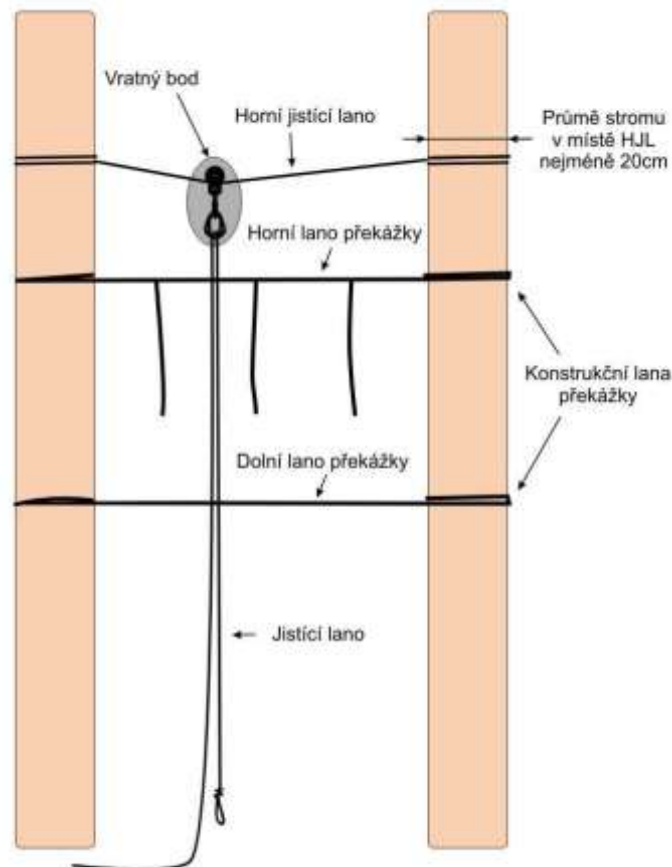
Při programech na vysokých překážkách jsou lezci navázáni v celotělovém, nebo kombinovaném úvazu, který splňuje normu ČSN EN 361 nebo ČSN EN 12277. Jističi mohou používat i úvazy splňující normu ČSN EN 813, nebo sedací úvazy splňující normu ČSN EN 12277.

i) Sebejistící sety

Při programech se sebejištěním účastníků v rámci lanových parků se využívá výhradně certifikovaných, sebejistících systémů typu „klettersteig“ (ferrata) dle ČSN EN 958, nebo setů s tlumičem pádů dle ČSN EN 355.

j) Další materiál

Další používaný materiál pro stavbu a provoz VLP (popruhy, pomocné šňůry, kladky, šplhadla) a způsoby jeho používání musí odpovídat platným českým normám v oblasti bezpečnosti práce (normy ČSN EN) a standardům UIAA nebo ACCT.

Obrázek č.1 Jištění s horním vratným bodem

3.3.3 UZLY

Pro stavbu a provoz lanových překážek používáme výhradně ověřené bezpečné uzly s pojistkou. Mezi tyto uzly se řadí především:

Lodní smyčka – vázání lana na strom

Osmičková smyčka – navázání lezce na lano

Každý uvázaný uzel splňuje následující kritéria:

- vhodně vybraný
- správně uvázaný
- srovnaný
- dotažený (za všechny vystupující prameny)

- vystupující volné konce lan jsou minimálně 10 x delší, než je průměr lana (popruhu, šňůry)
- má pojistku (pojistný uzel)

3.3.4 VÝBĚR LOKALITY

Při výběru lokality pro stavbu lanových překážek musíme zohledňovat:

- a) Dostupnost – možnost přístupu vozidly v případě nenadálých situací
- b) Přehlednost terénu – organizátor má přehled o účastnících a může být v kontaktu s ostatními organizátory
- c) Bezpečnost terénu – 2,5 m okolo překážky bez nebezpečných prvků (pařezy, kameny, velké kořeny apod.), které by lezci, nebo jističi mohly způsobit úraz

Výběr stromu:

- Zdravé stromy s průměrem min. 20cm pro NLP a 30cm pro VLP ve výšce 1,5m nad zemí. V případě nutnosti použití stromů s menším průměrem (nejméně však s průměrem 25cm) tyto stromy kotvíme proti případnému vyvrácení.
- V místě navázání HJL na strom musí být průměr stromu minimálně 20cm.
- Stromy musí mít stabilní kořenový systém (nesmí se využívat stromy s podemletými kořeny, stromy na podmáčeném terénu apod.).
- Není možné ořezávat bez souhlasu majitele nebo jeho zástupce živé větve.

3.3.5 VEDENÍ PROGRAMU NA LANOVÝCH PŘEKÁŽKÁCH

Během programu na vysokých překážkách musí být vždy minimálně jeden organizátor oblečen v úvazu se základním vybavením.

Tímto vybavením jsou:

- na úvazek připevněné dvě sebejistící smyčky v délce 40 – 80 cm s karabinami s pojistkou (nebo sebejistící set typu ferrata)
- dva prusíky
- nůž
- dvě volné karabiny

3.3.5.1 Jištění

Před programem se vzájemným jištěním nebo sebejištěním jsou účastníci detailně proškoleni v technice jištění, manipulaci s jistíci pomůckami a v komunikaci mezi jističem a lezcem.

a) Jištění na NLP

Pro vzájemné jištění na nízkých překážkách se používá tzv. spotting – z každé strany překážky stojí minimálně jeden jistič, který se pohybuje současně s lezcem a je připraven zachytit nebo zbrzdit jeho pád.

b) Jištění na VLP

Pro jištění na mobilních vysokých překážkách se používá jištění s horním vratným bodem, nebo sebejištění pomocí tzv. ferratových setů.

3.3.5.2 Navázání lezce na lano

Lezec je navazován na lano dle návodu výrobce celotělového úvazku. Připojení jistícího lana k celotělovým úvazkům je možné také pomocí 2 karabin s pojistkou, nebo jedné karabiny typu „maillon“. Ty jsou používány pro spojení lana (osmičková smyčka s pojistkou) a bodu na úvazku určeného k zachycení pádu (označen písmenem A).

3.3.5.3 Lezení na překážkách

Lezení na překážkách je možné jen pod dohledem organizátora. Lezec ani jistič si nikdy neomotává lano kolem žádné části těla. Před zahájením programu na lanových překážkách musí účastníci a organizátoři odložit všechny nebezpečné předměty jako např. žvýkačky, bonbóny, telefony, řetízky, hodinky apod. Dále jsou upozorněni na nutnost zajištění vlasů a oblečení proti zamotání do lana nebo jistících prostředků. Účastníci jsou před lezením na překážkách poučeni o zásadách bezpečného překonávání překážek.

a) Lezení na NLP

Lezec před nastoupením na překážku verbálně ověřuje, zda je jištěn. Organizátor po celou dobu programu kontroluje kvalitu jištění.

b) Lezení na VLP

Lezec před nastoupením na překážku verbálně ověřuje, zda je jištěn. Každý lezec a jistič je před nastoupením lezce na překážku překontrolován organizátorem. Organizátor po celou dobu programu kontroluje kvalitu jištění. V případě programů, kdy se účastníci jistí navzájem, je vždy vyžadován tzv. záložní jistič. To je další osoba, která stojí u jističe, drží a průběžně dobírá konec lana, který vychází z jistícího prostředku.

4 METODIKA PRÁCE

4.1 VÝBĚR SLEDOVANÉ OBLASTI

Návštěva v Krkonoších je velkým lákadlem pro ty, kteří hledají fyzické i duševní zotavení uvnitř majestátné a úchvatné krajiny. Krkonoše jsou oblastí, která je hojně navštěvována, a to jak v letním tak i v zimním období. Z tohoto důvodu jsem si vybral KRKONOŠE - jako zájmovou oblast, ve které budu moci zhodnotit vybraná lanová centra.

4.2 METODIKA SBĚRU DAT

1. Sekundární analýza

- studium problematiky a sběr dat v odborné literatuře, časopisech a dále v internetových zdrojích

2. Primární analýzy

- analýza a porovnání vybraných lanových center - za pomoci vlastního terénního šetření
- dotazníkové šetření, které bude prováděno v jednotlivých vybraných lanových centrech.

Ke zjištění potřebných informací byla použita metoda kvantitativního výzkumu - anonymní dotazník, který byl tvořen uzavřenými, případně polouzavřenými otázkami.

Dotazník můžeme považovat za nejpoužívanější výzkumnou techniku pro jeho nespornou výhodu – poměrně snadno, rychle, ekonomicky, nenáročně získat informace (odpověď) od většího počtu respondentů (Čihovský, 2006).

Dotazník byl použit s cílem zmapovat názor návštěvníků ve vybraných lanových centrech ve sledované oblasti Krkonoše (Pec pod Sněžkou, Harachov, Špindlerův Mlýn)

Celkem bylo rozdáno 100 dotazníků, správně vyplněno a přijato 87, což tvoří 87% z celkového počtu vyplněných dotazníků.

Získaná data byla zpracována a analyzována do tabulek s absolutní a relativní četností. Ke zpracování dat bylo použito počítačových programů Microsoft Word a Excel.

5 VÝSLEDKY

5.1 ANALÝZA VYBRANÝCH LANOVÝCH CENTER

Na základě hodnocení vybraných lanových center v oblasti Krkonoše budu v následujících částech interpretovat výsledky, ke kterým jsem dospěl. Výsledky uvedené v tabulkách 1-5 jsou vyjádření subjektivního názoru, který jsem si udělal při praktické analýze jednotlivých lanových center. V hodnocení jsou zohledněny informace o lanovém centru, které jsem považoval za důležité pro návštěvníka sledovaných lanových center. Níže uvedené hodnocení bylo podloženo studiem literatury vztahující se k tématu práce.

5.1.1 Lanové centrum Monkey Park – Harrachov

Poloha centra: výše uvedené lanové centrum je umístěné v klidné části atraktivního lyžařského střediska Harrachov v Krkonoších (příloha č. 2). Dostupnost centra je velice dobrá, jak pěšky z centra 300 m, tak i vozidlem. Parkování aut je možné na parkovišti před budovou centra (příloha č. 3).

Vybavení centra: atraktivitu centra podporuje fakt, že lanové centrum sousedí s bobovou dráhou. Centrum zajišťuje provoz lanových aktivit a bobové dráhy, zároveň je zde možné využít občerstvení a toalety (příloha č. 4). Centrum je dostupné pro návštěvníky po celý rok.

Druhy překážek:

- **vysoké lanové překážky** – jsou kotveny na stromech, stacionární, venkovní, individuální i skupinové, horizontální a vertikální. Tvořeny jsou 14 základnami, mezi kterými jsou vystavěné lanové překážky (příloha č. 5). Jedná se o 243 m dlouhé lano, které je zavěšeno mezi stromy ve 4 úsecích. Nejdelší úsek lanové překážky činí 80 m, výška jednotlivých úseků je v rozmezí 3-14 m. Překážky mohou využít děti a dospělí od 140 cm.
- **nízké lanové překážky – (Dětský park)** jsou kotveny na stromech, stacionární, venkovní, horizontální, individuální i skupinové. Jsou určeny pro děti ve věku 3-10 let, které mohou využít 4 nízké lanové překážky, kde spodní lano překážky je ve výšce cca 50 cm (příloha č.6).

Lanové překážky jsou situovány na okraji jehličnatého lesa se vzrostlými, zdravými stromy. Terén pod vysokými lanovými překážkami je členitý, bez úprav – přírodní. Nízké lanové překážky jsou umístěny na rovném, upraveném terénu, který je vhodný pro pohyb osob provádějící jištění dětí a případně neohrozí zdraví dětí při pádu z překážky.

Použitý materiál: ocelové, polypropylénové, statická a dynamická lana, karabiny ocelové (Twist lock), dřevěné základny mezi jednotlivými překážkami, kolejové tandemové kladky a ocelové lanové svorky.

Jištění a bezpečí klienta: každý klient před vstupem na vysoké lanové překážky obdrží ochranou přilbu (Petzl Elioss), látkové rukavice, je seznámen s provozním řádem, způsobem vlastního jištění a dalšími organizačními záležitostmi. Na vysokých lanových aktivitách jsou klienti jištění pomocí speciálních závěsů s popruhy, kde princip dvojitého jištění zajišťuje pro klienta dostatečně bezpečný pohyb na překážkách. Na základnách jsou připevněny speciální matrace pro bezpečné a měkké přistání. Spoje ocelových lan za pomoci ocelových lanových spojek, jsou bezpečně zakryty. Pohyb klienta na vysokých lanových překážkách je vždy za dozoru instruktora centra (3 /den). Dětský park je provozován bez dohledu instruktora. Pohyb dětí v parku je možný pouze za doprovodu osoby starší 15 let a po seznámení s provozním řádem.

Konstrukce a kotvení překážek: překážky jsou kotveny ke vzrostlým jehličnatým stromům, základ překážky tvoří ocelové lano doplněné PP lany, lany statickými, které tvoří detaily překážek (příloha č. 7), základny jsou ze dřeva, kotvené k sobě za pomoci kovových spojovacích prvků (příloha č. 8).

Hodnocení centra dle vybraných kritérií

Tabulka 1. Hodnocení lanového centra dle vybraných kritérií

Sledované kritéria	Získané Body
Poloha centra	5
Vybavení centra	5
Jištění a bezpečnost klienta	5
Použitý materiál	5
Atraktivita překážek	4
Celkem	24

Jednotlivá kritéria jsou hodnocena v rozmezí 1-5 bodů, kdy nejvíce znamená 5bodů a nejméně 1bod. Jak z bodového hodnocení vyplývá, je lanové centrum Monkey Park - Harachov dostatečně schopné uspokojit potřeby návštěvníků a to ve všech hodnocených kritériích.

5.1.2 Lanové centrum Vertical Park – Harrachov

Poloha centra: lanové centrum Vertical Park se nachází v okrajové části lyžařského střediska Harrachov v Krkonoších, v blízkosti sportovního areálu pro zimní sporty (příloha č. 9). Vzdálenost parku od centra města je cca 350 m pěšky. Parkování aut je možné v blízkém okolí centra.

Vybavení centra: centrum zajišťuje provoz Obří houpačky - Big swing, Bungee trampolíny a horolezecké stěny. V parku jsou místa pro odpočinek (lavičky v blízkosti překážek).

Druhy překážek:

- **Obří houpačka (Big swing)** na kulech, stacionární, venkovní, vysoká, individuální, vertikální, tvoří 4 mohutné dřevěné kule (10 m), které jsou zajištěny pomocí ocelových lan, v horní části překážky je umístěno zdvihací zařízení, sloužící k vytažení klienta na vrchol překážky (příloha č. 10)
- **Bungee trampolína** – její součástí jsou dva dřevěné sloupy, mezi kterými je napnuté lano. Po uchycení pomocí gumolan a úvazku mají klienti možnost vyzkoušet až 6 metrů vysoké skoky bez rizika pádu mimo trampolínu.
- **Horolezecká stěna** – venkovní polokrytá horolezecká stěna vysoká 10 m, lezecké cesty různé obtížnosti, „Zvířátková cesta“ pro děti a tréninkové cesty pro lezce. Lezecká stěna s převisem a s lezením ve stropě doplňuje výše uvedené překážky a je další z možností, které může klient v tomto centru využít (příloha č. 11)

Použitý materiál: dřevěné nosné kule, ocelové lana, statická lana, karabiny ocelové, ocelové kladky, ochranné kryty, ocelové lanové svorky, ocelové spojovací prvky. Horolezecká stěna (úchyty, madla jistící prvky lezení).

Jištění a bezpečí klienta: klienti jsou na překážce Obří houpačka k ocelovému lanu jištění pomocí speciálního úvazku (příloha č. 12). Kotvící ocelová lana nacházející se v blízkosti Obří houpačky jsou kryty gumovou bandáží. Obří houpačku mohou využít dospělí a děti od 130 cm, bungee trampolína je vhodná pro děti (cca od 20 kg) a dospělé (do 100 kg). Spodní části nosných kúl jsou zakryty nopovou PVC folií. Okolí překážek je z 80 % tvořen travnatým porostem. Zbývající plochu tvoří upravené cesty z oblázků.

Konstrukce a kotvení překážek: jednotlivé části Obří houpačky jsou kotveny k dřevěným kůlům, základ překážky tvoří ocelové lano, navíjecí zařízení, doplněné dalšími ocelovými lany.

Hodnocení centra dle vybraných kritérií

Tabulka 2. Hodnocení lanového centra dle vybraných kritérií

Sledované kritéria	Získané Body
Poloha centra	4
Vybavení centra	4
Jištění a bezpečnost klienta	5
Použitý materiál	5
Atraktivita překážek	3
Celkem	21

Jednotlivé kritéria jsou hodnocena v rozmezí 1-5 bodů, kdy nejvíce znamená 5bodů a nejméně 1bod. Lanové centrum Vertical Park Harachov je dostatečně zařízené poskytnout návštěvníkům odpovídající dostupnost a zázemí, atraktivita lanových je však snížena z důvodu malého počtu nabízených překážek.

5.1.3 Lanové centrum Monkey Park – Špindlerův Mlýn

Poloha centra: lanové centrum Monkey park se nachází na okraji lyžařského a turisticky atraktivního střediska Špindlerův Mlýn. Je situováno přímo pod nástupní prostor na bobovou dráhu Špindlerův Mlýn. Centrum je obklopeno jehličnatým lesem a zelení, celkově je umístěno v klidné okrajové části města (příloha č. 13). Dostupnost centra je nejlepší vlastním vozem nebo za využití Ski busu. Lanové centrum je vzdáleno od středu města cca 1,5 km. Parkování je zajištěno v těsné blízkosti centra, kapacita parkoviště je pro cca 15 automobilů (příloha č. 14).

Vybavení centra: lanové centrum sousedí s bobovou dráhou, lze zde využít rychlé občerstvení, toalety i sezení, které umožní klientovi relaxaci a odpočinek v příjemném prostředí (příloha č. 15). Centrum je v provozu po celý rok.

Druhy překážek:

- **vysoké lanové překážky** – kotveny na stromech, stacionární, venkovní, individuální i skupinové, horizontální a vertikální. Základem je 432 m dlouhé ocelové lano, které je zavěšeno mezi stromy. Za pomoci 34 základů (umožňující klientovi odpočinek a přesun na další překážku) se jedná o nejdelší lanový park v Krkonoších (příloha č. 16,17). Překážky jsou projektovány a koncipovány tak, aby je za využití tří tras mohl absolvovat i netrénovaný turista nebo dítě od výšky 140 cm. Jednotlivé lanové překážky jsou zavěšeny ve výšce 3 - 7 m nad zemí.
- **nízké lanové překážky – (Dětský park)** kotveny na stromech, stacionární, venkovní, horizontální, individuální i skupinové. Mohou je využít děti ve věku 3 – 10 let, pro které je připraveno 6 nízkých překážek, kde spodní část překážky je od země vzdálena přibližně 50 cm (příloha č. 18).

Lanové překážky – jsou postaveny v jehličnatém lese, který je ze vzrostlých, zdravých stromů. Prostor pod vysokými lanovými překážkami je bez terénních úprav, jsou zde upravené cesty. U nízkých lanových aktivit je prostor čistý a upravený, jen je zde velké množství obnažených kořenů, které by mohly znepříjemňovat pohyb osob doprovázejících děti při zdolávání nízkých překážek a v horším případě při pádu na ně také způsobit zranění.

Použitý materiál: ocelová lana (2 druhy - jedno určené pro uchycení jednotlivých překážek, druhé lano je využito, jako samostatná překážka – sjezd), polypropylenová, statická a dynamická lana, karabiny ocelové (Twist lock), dřevěné základny mezi jednotlivými, překážkami, kolejové tandemové kladky, ocelové lanové svorky.

Jištění a bezpečí klienta: před vstupem na vysoké lanové překážky každý klient obdrží ochranou přilbu (Petzl Elioss), látkové rukavice, je poučen o bezpečnosti, jištění a pohybu na překážkách. Na vysokých lanových aktivitách jsou klienti jištění pomocí speciálních závěsů s popruhy, princip dvojitého jištění zajišťuje pro klienta dostatečně bezpečný pohyb na překážkách. Na dřevěných základnách jsou připevněny speciální matrace zajišťující bezpečnost klienta při pohybu mezi překážkami. Ocelová lana jsou spojena za pomoci kovových svorek, konce lan jsou zakryty PVC bužírkou. Pohyb klienta na vysokých lanových překážkách je vždy za dozoru instruktora centra (3 /den, vždy odlišné podle počtu klientů). Dětský park je provozován bez dohledu instruktora. Pohyb dětí v parku je možný pouze po seznámení s provozním řádem a za doprovodu osoby starší 15 let.

Konstrukce a kotvení překážek: překážky jsou kotveny mezi jehličnaté, zdravé stromy. Základ překážek tvoří ocelové lano (432 m) doplněné ocelovými, statickými, dynamickými a polypropylenovými lany, dřevěné části, které tvoří detaily samotné překážky. Základny jsou vyrobeny ze dřeva, kotvené k sobě za pomoci kovových spojovacích prvků.

Hodnocení centra dle vybraných kritérií

Tabulka 3. Hodnocení lanového centra dle vybraných kritérií

Sledované kritéria	Získané Body
Poloha centra	4
Vybavení centra	5
Jištění a bezpečnost klienta	5
Použitý materiál	5
Atraktivita překážek	5
Celkem	24

Jednotlivé kritéria jsou hodnocena v rozmezí 1-5 bodů, kdy nejvíce znamená 5bodů a nejméně 1bod. Hodnocení Lanového centra Monkey Park Špindlerův mlýn je výsledkem komplexní nabídky poskytovaných služeb. Snížené bodové ohodnocení je možné zaznamenat u polohy centra, které však nemá zásadní vliv na celkový dojem centra.

5.1.4 Lanové centrum Adventure park – Špindlerův Mlýn

Poloha centra: poloha Adventure parku je v klidném prostředí, uprostřed zeleně, vzdálená přibližně 500 m od historické části města Špindlerův mlýn (příloha č. 19). Centrum pro své klienty nemá žádné parkoviště, parkování vozidel je možné v nejbližším okolí. Dostupnost je především pěšky.

Vybavení centra: v tomto centru si mohou klienti vyzkoušet Obří houpačku - Gigant swing, Bungee trampolínu a další dvě vysoké lanové překážky (Síť a Klády). V parku jsou místa pro odpočinek (lavičky v blízkosti překážek).

Druhy překážek:

- **Obří houpačka (Gigant swing)** - na kulech, stacionární, venkovní, vysoká, individuální, vertikální. Tvoří ji 5 přírodních 17 metrů vysokých dřevěných kůlů, které jsou zapuštěny v zemi ukotveny pomocí ocelových lan. V horní části překážky je umístěno zdvihací zařízení, sloužící k vytažení klienta na vrchol překážky (příloha č. 20)
- **Bungee trampolína** – je zakomponována mezi kůly, které tvoří jednu část obří houpačky a zároveň poskytují základnu pro dvě vysoké lanové aktivity.
- **Vysoké lanové překážky** – kotveny na kulech, stacionární, venkovní, individuální, skupinové, vertikální a horizontální. **Jákobův žebřík** – překážka pro dva či tři klienty, kteří si vzájemně pomáhají při zdolávání překážky. **Vertikální síť s kladinou** – pokud chce klient zdolat tuto překážku, musí přejít kládu zavěšenou ve 13 metrech bez jiné opory. Vhodně doplňují výše uvedené překážky a jsou další z možností, které může klient v tomto centru využít (příloha č. 21).

Použitý materiál: 5 dřevěných nosných kůlů, ocelové, polypropylenová, dynamická a statická lana, karabiny ocelové, kladky, ocelové lanové svorky, ocelové spojovací prvky.

Jištění a bezpečí klienta: klienti před započítím aktivit na překážkách obdrží ochrannou přilbu, na překážce obří houpačky jsou k ocelovému lanu jištěny pomocí speciálního úvazku (příloha č. 22). Na vysokých lanových překážkách je klient jištěn pomocí speciálních závěsů s popruhy, kladek a statického lana. Okolí překážek je z 90 % pokryto travnatým povrchem, zbývající plochu tvoří přístupové cesty z oblázků.

Konstrukce a kotvení překážek: jednotlivé části obří houpačky jsou kotveny k dřevěným kůlům, základ překážky tvoří ocelové lano, navijecí zařízení, doplněné dalšími ocelovými lany. Vysoké lanové překážky jsou uchyceny k nosným sloupům pomocí kovových kotvících prvků, ocelových karabin a lan (příloha č. 23).

Hodnocení centra dle vybraných kritérií

Tabulka 4. Hodnocení lanového centra dle vybraných kritérií

Sledované kritéria	Získané Body
Poloha centra	5
Vybavení centra	3
Jištění a bezpečnost klienta	5
Použitý materiál	5
Atraktivita překážek	5
Celkem	23

Jednotlivé kritéria jsou hodnocena v rozmezí 1-5 bodů, kdy nejvíce znamená 5bodů a 5nejméně 1bod. Hodnocení lanového centra Adventure Park Špindlerův Mlýn je maximálně kladné, avšak nižší bodové ohodnocení bylo zaznamenáno u vybavení centra, které bylo pouze dostatečné a neposkytující kompletní služby.

5.1.5 Lanové centrum Monkey Park – Pec pod Sněžkou

Poloha centra: Monkey park se nachází přímo ve středu horského městečka Pec pod Sněžkou. Centrum je umístěno na okraji jehličnatého lesa, kde jeho přední hranici tvoří horský potok a umělá vodní nádrž (příloha č. 24). Dostupnost centra je možná pěšky, vlastním vozem nebo za využití Ski busu. Lanové centrum je vzdáleno od středu města cca 300 m. Parkování je zajištěno v těsné blízkosti vstupu do parku, nebo v prostoru pod 1. Krkonošskou horskou bobovou dráhou. Kapacita parkoviště je přibližně pro 180 osobních automobilů (příloha č. 25).

Vybavení centra: v blízkosti lanového centra je 1. Krkonošská horská bobová dráha, u níž lze využít občerstvení a toalety. Odpočinek je možný na lavičkách vyřezaných ze dřeva, umístěných podél parkoviště pod bobovou dráhou (příloha č. 26). Centrum je v provozu po celý rok.

Druhy překážek:

- **vysoké lanové překážky** – kotveny na stromech, stacionární, venkovní, individuální i skupinové, horizontální a vertikální. Základem je přibližně 400 m dlouhé ocelové lano, které je zavěšeno mezi stromy. Lanové centrum tvoří 24 základů, umožňující klientovi odpočinek a přesun na další překážku. Překážky (27) jsou projektovány a konstruovány tak, aby je mohl absolvovat dospělý člověk, nebo dítě od výšky 140 cm (příloha č. 27,28,29). Jednotlivé lanové

překážky jsou zavěšeny ve výšce 3 - 6 m nad zemí. Lanové centrum umožňuje klientovy prožít silný zážitek při sjezdech po ocelovém laně přes vodní nádrž a silnici, až do prostoru bobové dráhy (příloha č. 30). Jednotlivá ocelová lana jsou ve svých úsecích dlouhá více než 80 m.

- **nízké lanové překážky** – kotveny na kůlech, stromech, stacionární, venkovní, horizontální, individuální i skupinové. Nejsou součástí Monkey parku, ale jsou k dispozici vedle bobové dráhy, u Horské chaty, která je vzdálena přibližně 50 m přes silnici od vstupu do lanového centra. Pro děti jsou zde připraveny 3 nízké překážky, kde spodní část překážky je od země vzdálena maximálně 50 cm (příloha č. 31).

Lanové překážky – kromě nízkých lanových překážek, jsou vysoké lanové překážky postaveny v jehličnatém lese, který je ze vzrostlých, zdravých stromů. Prostor pod vysokými lanovými překážkami je bez terénních úprav a jsou zde částečně upravené cesty, určené především pro pohyb instruktorů i klientů.

Použitý materiál: ocelová lana (2 druhy - jedno určené pro uchycení jednotlivých překážek, druhé lano je využito, jako samostatná překážka – sjezdy), polypropylenová, statická a dynamická lana, karabiny ocelové (Twist lock), dřevěné základny mezi jednotlivými překážkami, kolejové tandemové kladky, ocelové lanové svorky.

Jištění a bezpečí klienta: před vstupem na vysoké lanové překážky každý klient obdrží ochranou přilbu (Petzl Elioss), látkové rukavice, je poučen o bezpečnosti, jištění a pohybu na překážkách. Na vysokých lanových aktivitách jsou klienti jištění pomocí speciálních závěsů s popruhy. Princip dvojitého jištění zajišťuje pro klienta dostatečně bezpečný pohyb na překážkách. Na základnách jsou připevněny speciální matrace zajišťující bezpečnost klienta při pohybu mezi překážkami. Ocelová lana jsou spojena za pomoci kovových svorek, konce lan jsou zakryty PVC bužírkou. Pohyb klienta na vysokých lanových překážkách je vždy za dozoru instruktora centra.

Konstrukce a kotvení překážek: překážky jsou kotveny mezi jehličnaté zdravé stromy. Základ překážek tvoří ocelové lano, doplněné dalšími pomocnými ocelovými, statickými, dynamickými a polypropylenovými lany. Dřevěné části tvoří detaily samotné překážky. Základny jsou vyrobeny ze dřeva, kotvené k sobě za pomoci kovových spojovacích prvků.

Hodnocení centra dle vybraných kritérií

Tabulka 5. Hodnocení lanového centra dle vybraných kritérií

Sledované kritéria	Získané Body
Poloha centra	5
Vybavení centra	5
Jištění a bezpečnost klienta	5
Použitý materiál	5
Atraktivita překážek	5
Celkem	25

Jednotlivé kritéria jsou hodnocena v rozmezí 1-5 bodů, kdy nejvíce znamená 5bodů a nejméně 1bod. Hodnocení lanového centra Monkey Park Pec pod Sněžkou, bylo velice snadné, neboť maximálně vyhovuje ve všech sledovaných bodech.

5.2 CELKOVÉ POROVNÁNÍ SLEDOVANÝCH LANOVÝCH CENTER

Tabulka 6. celkové porovnání sledovaných lanových center

			Hodnocená	kritéria		
Sledované LC	Poloha	Vybavení	Bezpečnost	Materiál	Atraktivita	Celkem
M. P. – H	5	5	5	5	4	24
V. P. – H	4	4	5	5	3	21
M. P. – Š. M.	4	5	5	5	5	24
A. P. – Š. M.	5	3	5	5	5	23
M. P.- Pec p S.	5	5	5	5	5	25

Hodnocení prezentované v tabulce 6. je na základě mého subjektivního názoru, který jsem sestavoval podle vlastních hodnot.

Jak je z hodnocení patrné, nezaznamenal jsem propastný rozdíl mezi jednotlivými lanovými centry, u kterých jsem porovnání prováděl. Na základě tohoto zjištění lze vyjádřit názor, že sledovaná lanová centra jsou stavěná tak, aby v co nejširší míře uspokojovala potřeby návštěvníků na základě různých hodnotících kritérií.

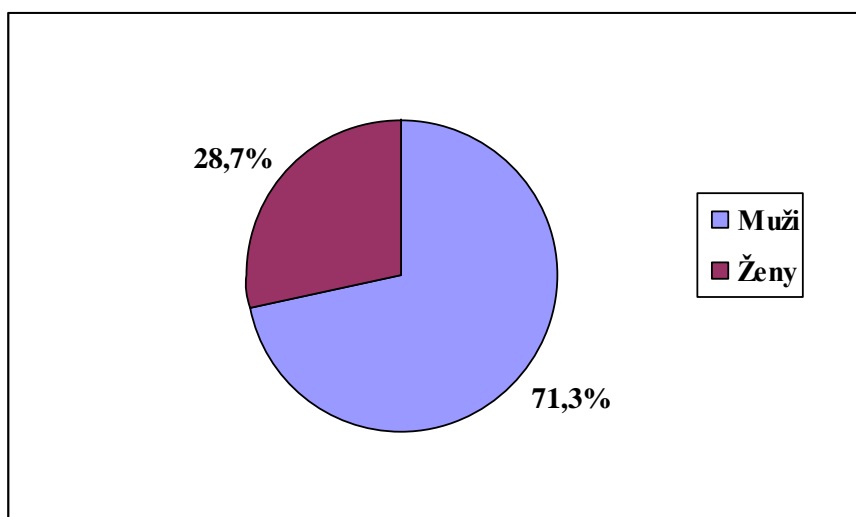
5.3 VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKŮ

Otázka č. 1. Pohlaví respondentů

Tabulka 7. Pohlaví respondentů

Pohlaví	Absolutní četnost	Relativní četnost
Muži	62	71,3%
Ženy	25	28,7%
Celkem	87	100%

V dotazníku z celkového počtu 87 respondentů bylo zastoupeno 71,3% (62) mužů a 28,7% (25) žen.

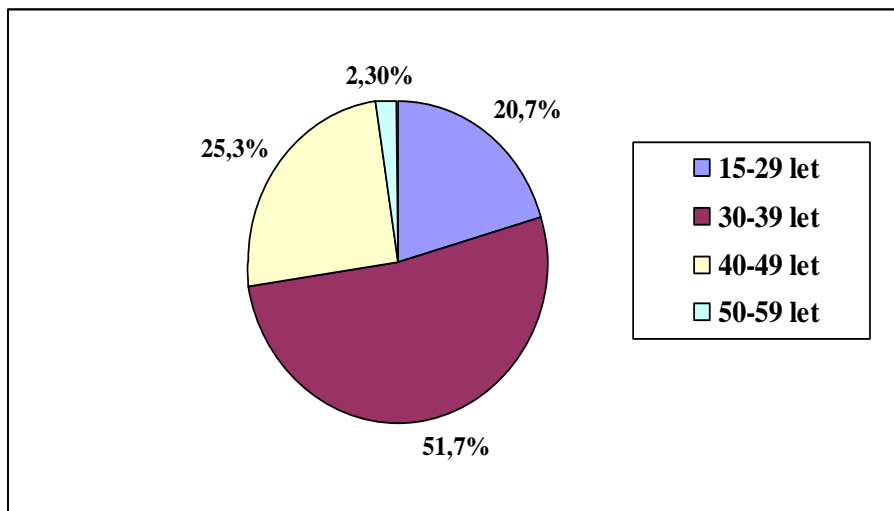
Obrázek 2. Pohlaví respondentů

Otázka č. 2. Věk respondentů

Tabulka 8. Věk respondentů

Věk	Absolutní četnost	Relativní četnost
15-29 let	18	20,7%
30-39 let	45	51,7%
40-49 let	22	25,3%
50-59 let	2	2,30%
60 let a více	0	0%
Celkem	87	100%

V dotazníku bylo z celkového počtu 87 dotázaných respondentů 20,7% (18) respondentů ve věku 15-29 let, 51,7% (45) respondentů ve věku 30-39 let, 25,3% (22) dotázaných ve věku 40-49 let, 2,30% (2) respondentů ve věku 50-59 let a 0% (0) ve věku 60 let a více.

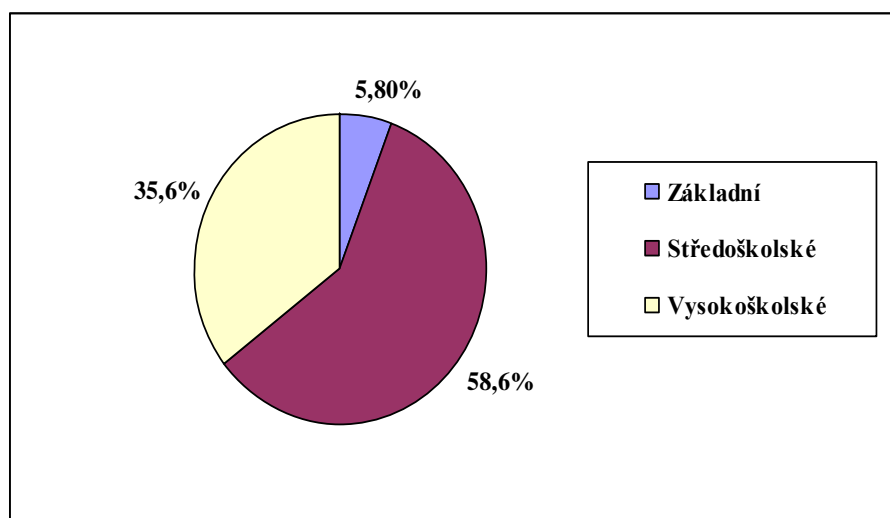
Obrázek 3. Věk respondentů

Otázka č. 3. Nejvyšší stupeň dosaženého vzdělání respondentů

Tabulka 9. Vzdělání respondentů

Vzdělání	Absolutní četnost	Relativní četnost
Základní	5	5,80%
Středoškolské	51	58,6%
Vysokoškolské	31	35,6%
Celkem	87	100%

Z celkového počtu 87 dotazovaných respondentů jako nejvyšší stupeň dosaženého vzdělání uvedlo v dotazníku 58,6% (51) vzdělání vysokoškolské, 35,6% (31) středoškolské a 5,8% (5) základní stupeň dosaženého vzdělání.

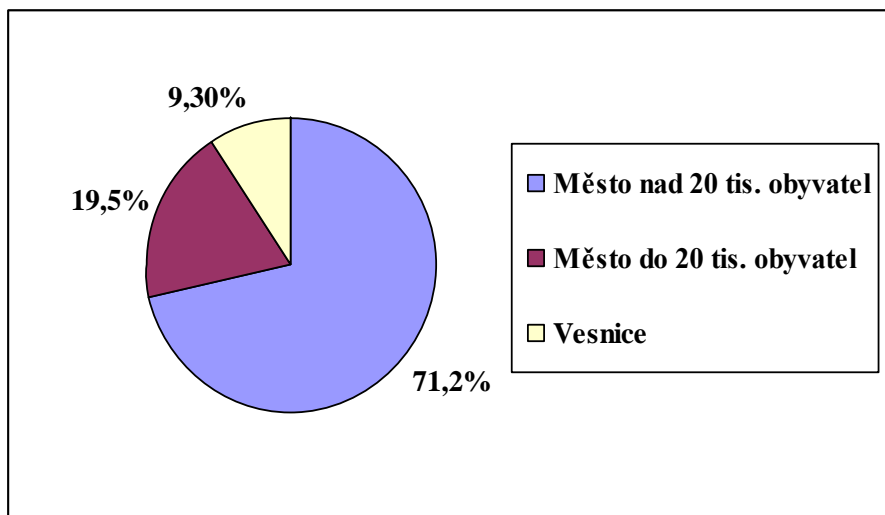
Obrázek 4. Nejvyšší stupeň dosaženého vzdělání respondentů

Otázka č. 4. Bydliště respondentů

Tabulka 10. Bydliště respondentů

Bydliště	Absolutní četnost	Relativní četnost
Město nad 20 tis. obyvatel	62	71,2%
Město do 20 tis. obyvatel	17	19,5%
Vesnice	8	9,30%
Celkem	87	100%

V dotazníku z celkového počtu 87 dotázaných uvedlo 71,2% (62) jako své bydliště město s počtem obyvatel nad 20 tisíc, 19,5% (17) respondentů uvedlo město do 20 tisíc obyvatel a 9,3% (8) respondentů uvedlo jako své bydliště vesnici

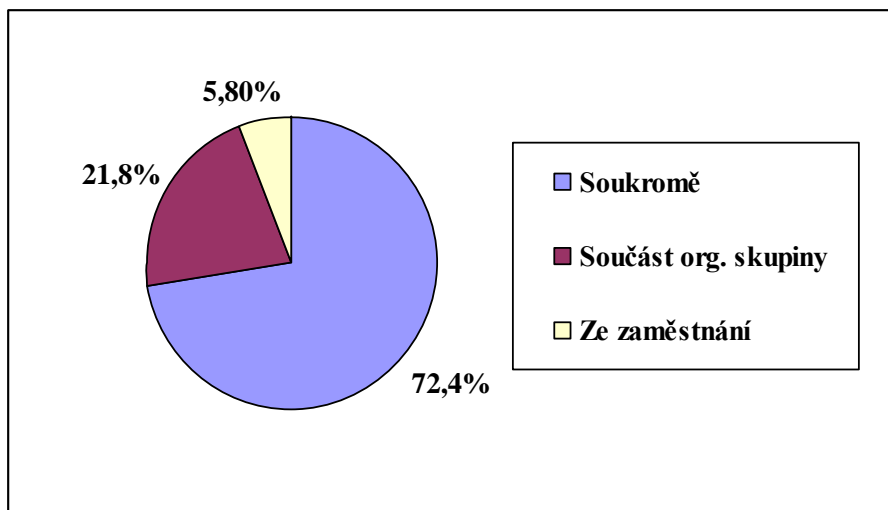
Obrázek 5. Bydliště respondentů

Otázka č. 5. Pozice respondentů při návštěvě v lanovém centru

Tabulka 11. Pozice respondentů

Pozice	Absolutní četnost	Relativní četnost
Soukromě	63	72,4%
Součást org. skupiny	19	21,8%
Ze zaměstnání	5	5,80%
Celkem	87	100%

Na otázku, v jaké pozici navštívili respondenti lanové centrum, odpovědělo 72,4 % (63) respondentů, že soukromě, 21,8% (19) respondentů, jako součást organizované skupiny a 5,8% (5) dotázaných respondentů uvedlo, že navštívili lanové centrum při zaměstnání.

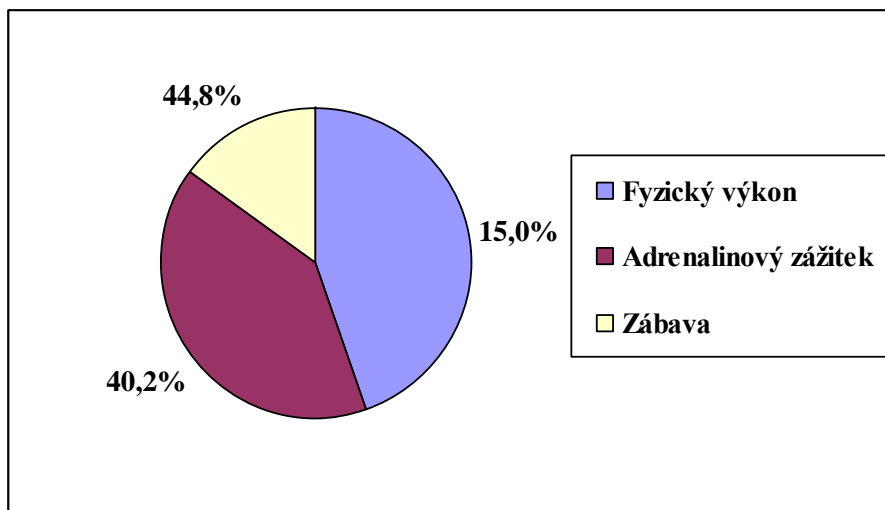
Obrázek 6. Pozice respondentů

Otázka č. 6. Cíl návštěvy respondentů

Tabulka 12. Cíl návštěvy respondentů

Cíl	Absolutní četnost	Relativní četnost
Fyzický výkon	39	44,8%
Adrenalinový zážitek	35	40,2%
Zábava	13	15,0%
Celkem	87	100%

Z celkového počtu 87 dotázaných respondentů 44,8% (39) uvedlo, že cílem návštěvy v lanovém centru byl fyzický výkon, dále 40,2% (35) respondentů uvedlo adrenalinový zážitek a zbývajících 15,0% (13) dotazovaných respondentů odpovědělo, že cílem návštěvy byla zábava.

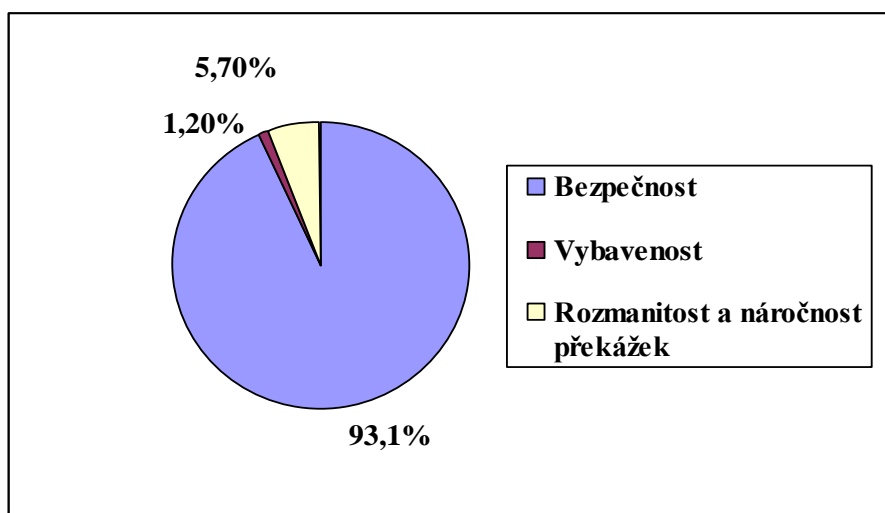
Obrázek 7. Cíl návštěvy respondentů

Otázka č. 7. Hodnotící hledisko respondentů

Tabulka 13. Hodnotící hledisko

Hledisko	Absolutní četnost	Relativní četnost
Bezpečnost	81	93,1%
Prostředí	0	0%
Vybavenost	1	1,2%
Rozmanitost a náročnost překážek	5	5,70%
Cekem	87	100

Na otázku, které z uvedených hledisek je při návštěvě lanového centra nejdůležitější odpovědělo 93,1% (81) respondentů bezpečnost, naopak 1,2% (1) respondent uvedl, že vybavenost lanového centra, dále pak 5,7% rozmanitost a náročnost překážek a žádný z dotázaných respondentů neuvedl hodnotící hledisko prostředí lanového centra.

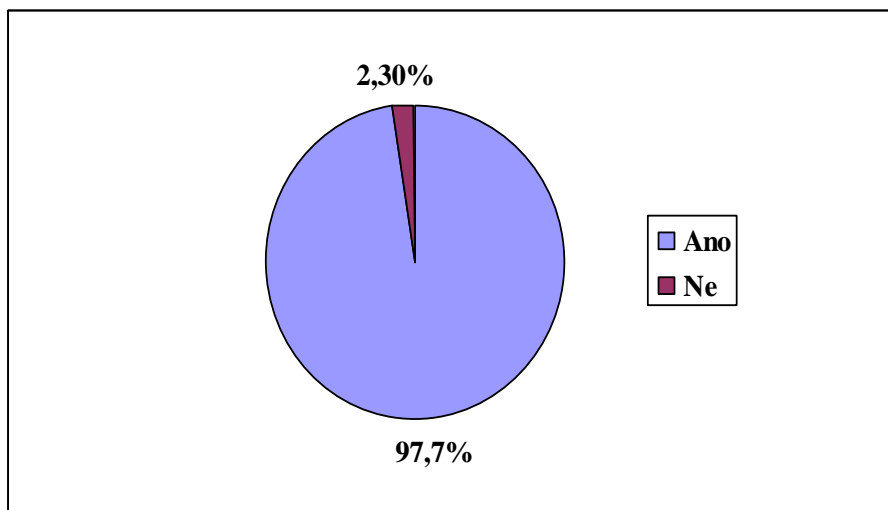
Obrázek 8 Hodnotící hledisko

Otázka č. 8. Spokojenost respondentů s použitými bezpečnostními prvky

Tabulka 14. Spokojenost s bezpečnostními prvky

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	85	97,7%
Ne	2	2,30%
Celkem	87	100%

Z celkového počtu 87 dotázaných respondentů 97,7% (85) v dotazníku uvedlo, že jsou spokojeni s použitými bezpečnostními prvky, na druhou stranu 2,30% (2) respondenti uvedli, že spokojeni nejsou.

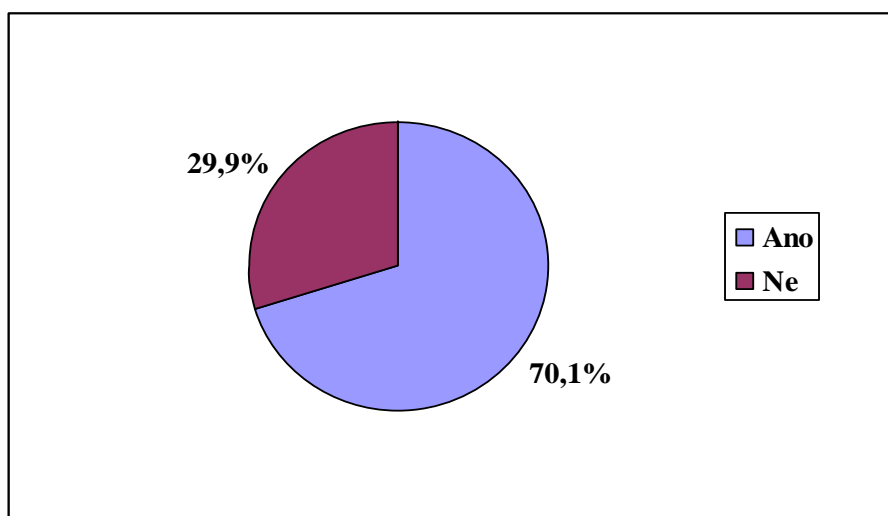
Obrázek 9. Spokojenost s bezpečnostními prvky

Otázka č. 9 Spokojenost respondentů s prostředím a lokalitou lanového centra

Tabulka 15. Spokojenost s lokalitou a prostředím

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	61	70,1%
Ne	26	29,9%
Celkem	87	100%

V dotazníku z celkového počtu 87 dotázaných respondentů na otázku, zda jsou spokojeni s lokalitou a prostředím lanového centra, kladně odpovědělo 70,1% (61) respondentů a záporně se vyjádřilo 29,9% (26) respondentů.

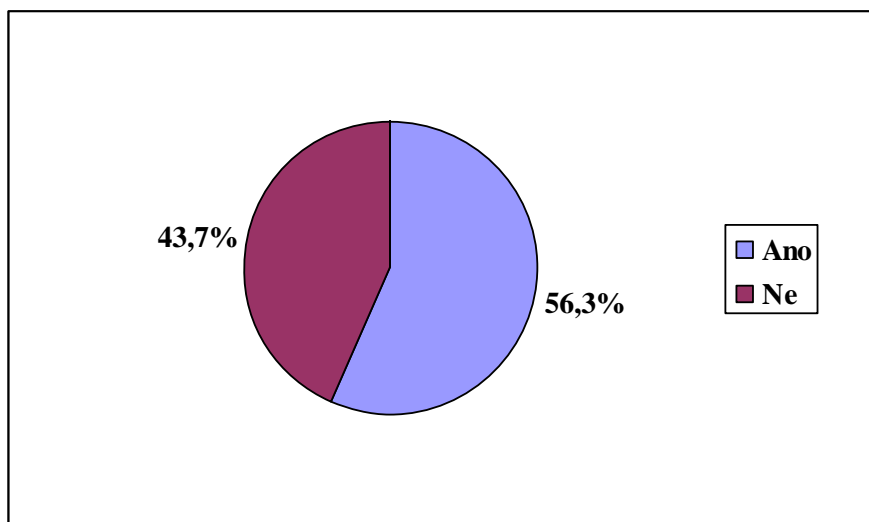
Obrázek 10 Spokojenost s lokalitou a prostředím

Otázka č. 10 Spokojenost respondentů s vybavením a sociálním zázemím lanového centra

Tabulka 16. Spokojenost s vybaveností a sociálním zázemím

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	49	56,3%
Ne	38	43,7%
Celkem	87	100%

Na otázku zda byli dotázaní respondenti spokojeni s vybaveností a sociálním zázemím lanového centra 56,3% (49) odpovědělo ano, kdežto 43,7% (38) dotázaných respondentů odpovědělo ne.

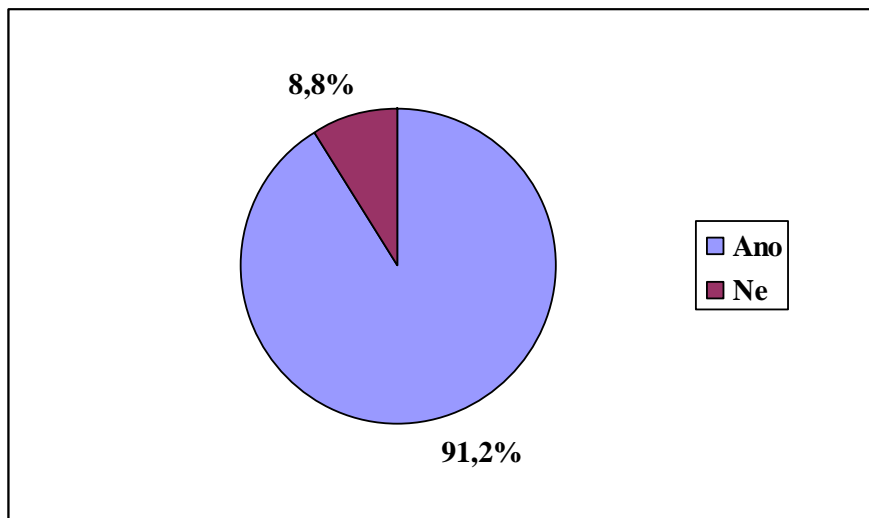
Obrázek 11 Spokojenost s vybaveností a sociálním zázemím

Otázka č. 11 Spokojenost respondentů s rozmanitostí a náročností překážek v lanovém centru

Tabulka 17 Spokojenost s rozmanitostí a náročností překážek

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	80	91,2%
Ne	7	8,80%
Celkem	87	100%

Z celkového počtu 87 dotázaných respondentů 91,2% (80) odpovědělo ano, na otázku, zda jsou spokojeni s rozmanitostí a náročností překážek, nýbrž 8,80 (7) dotázaných na tuto otázku odpovědělo ne.

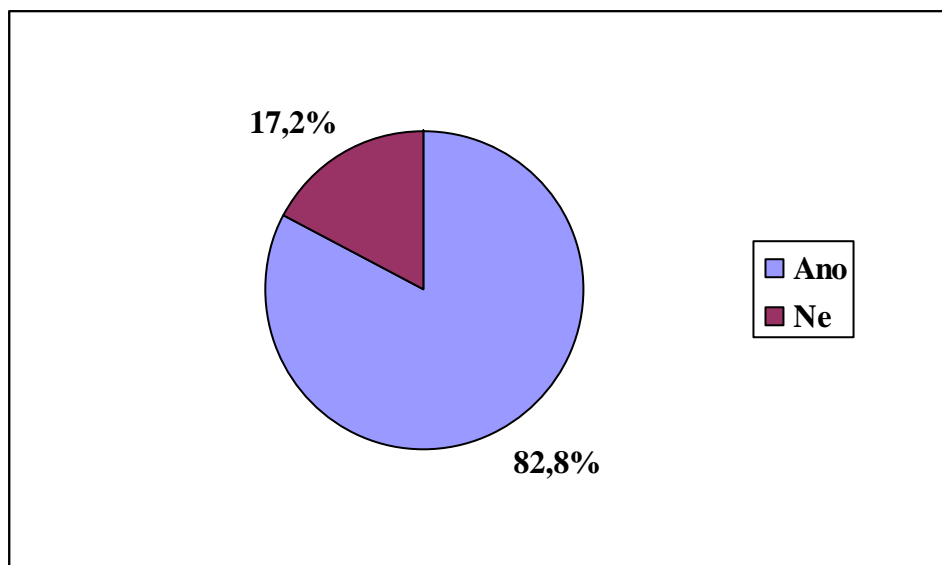
Obrázek 12 Spokojenost s rozmanitostí a náročností překážek

Otázka č. 12 Celková spokojenost respondentů s návštěvou lanového centra

Tabulka 18 Celková spokojenost s návštěvou

Spokojenost	Absolutní četnost	Relativní četnost
Ano	72	82,8%
Ne	15	17,2%
Celkem	87	100%

Na otázku, zda splnila návštěva lanového centra očekávání dotázaných respondentů, odpovědělo z celkového počtu 87 ano 82,8% (72), ne 17,2% (15) dotázaných respondentů.

Obrázek 13 Celková spokojenost s návštěvou

6 DISKUZE

Rozvoj lanových center v posledních letech zaznamenal nebývalý nárůst a i zájem návštěvníků rok od roku stoupá. Tempo růstu s sebou nese i kritéria, za kterých mohou být a jsou lanová centra stavěná.

V praktické části bakalářské práce se zabývám praktickou analýzou a zhodnocením vybraných lanových center v Krkonoších. Hlavní kritéria pro zhodnocení vybraných center jsem si určil následující: poloha centra, vybavení centra, druhy překážek, lanové překážky, jištění a bezpečnost klienta použitý materiál, konstrukce a kotvení překážek. Praktické šetření spočívalo v osobní návštěvě každého z mnou vybraných lanových center, kde jsem osobně pozoroval výše uvedená hlediska. Praktické pozorování dále obsahovalo pořizování fotodokumentace, pohovor s majitelem centra a se zaměstnancem, který prováděl dozor nad samotnými návštěvníky. Obsah rozhovorů byl zaměřen především na získání odpovědí, které jsem nebyl schopen vlastním pozorováním získat. Podle mého zjištění těžko porovnávat polohu lanového centra postaveného v přírodním prostředí a lanového centra vystavěného v centru města. Každé centrum nabízí specifické lanové překážky, které oslovují návštěvníky individuálně. Možné plus lze přičíst centrům stojícím v obci z hlediska dopravní obslužnosti. Ale to není výhoda, která by ubírala lanovým centrům v přírodním prostředí atraktivitu. Vybavení lanových center je ve svém obsahu hodnocení (občerstvení, prostor pro odpočinek a relaxaci, toalety) srovnatelný. Druhy překážek, použité ve vybraných lanových centrech, lze zahrnout do dvou hlavních skupin: vysoké a nízké překážky. Další členění překážek lze opomenout, neboť jejich použití je naprosto zanedbatelné. Nízké překážky v lanových centrech dle mého zjištění doplňují pouze nabídku lanového centra pro návštěvníky. Tyto překážky využívají matky s dětmi. Lanové překážky jsou vždy postavené dle fantazie provozovatele a některé druhy bylo možné také nalézt v publikacích zaměřující se na problematiku výstavby lanových center. Jištění a bezpečnost klienta je zajištěno dle směrnic a ČSN určených pro provoz lanových center v České republice. Při praktickém pozorování jsem nezaznamenal použití materiálu, který by byl poškozený či jinak nevyhovující. Kotvení a konstrukce bylo provedeno dle norem a publikací, ze kterých jsem čerpal podklady pro praktickou analýzu lanových center. Praktická analýza vybraných lanových center ukázala, že lze těžko objektivně posoudit, zda to či ono lanové centrum je lepší či horší, neboť každé centrum splňuje požadované parametry. Jak je patrné z výsledků uvedených v souhrnné tabulce 6., jsou pouze malé či nepatrné rozdíly v hodnocení center podle mnou vybraných kritérií. Jak jsem již dříve uvedl, každé centrum oslovuje návštěvníka, jako individualitu, který si vybírá sám z nabídky jednotlivých lanových center a centra i podle svého měřítko také hodnotí. Žádné ze

sledovaných center neobdrželo při hodnocení méně než 20 bodů, což je podle mého názoru výsledek nadmíru uspokojivý, jak pro mne tak i pro samotné návštěvníky lanových center. Je očekávané, že provozovatelé a zřizovatelé vždy volí výstavbu lanových center tak, aby v globálním hodnocení vyhovovala všem. Objektivnost lze do jisté míry vypočítávat v části empirické, ve které prezentovali názory návštěvníci lanových center a odpovídali na otázky, v této souvislosti kladené. Praktická část v celkovém pohledu zmapovala jednotlivá lanová centra v oblasti Krkonoš.

V empirické části práce se anonymního dotazníkového šetření zúčastnilo celkem 87 respondentů, z toho 71,3% (62) mužů a 28,7% (25) žen.

Věk respondentů byl rozdělen do 5 skupin. Jak je patrné z tabulky 8., nepočetnější skupinu tvořili respondenti ve věku 30-39 let, a sice 51,7% (45). Velice zajímavé zjištění proběhlo u věkové skupiny 50-59 let, kdy lanová centra navštívili 2 respondenti v této věkové kategorii, což je při druhu fyzické zátěže velice, která je třeba vynaložit při pohybu po lanových překážkách, velice obdivuhodné.

Nejvyšší počet respondentů, a to 58,6% (51), uvedl nejvyšší stupeň dosaženého vzdělání středoškolské, dále 35,6% (31) respondentů vysokoškolské a 5,8% (5) respondentů uvedlo základní stupeň dosaženého vzdělání.

Nejvíce respondentů, kteří vyplnili dotazník, 71,2% (62), uvedlo jako své bydliště město s počtem obyvatel nad 20 tisíc. Tento výsledek může být podpořen myšlenkou, že lanová centra jsou stavěna spíše v turisticky atraktivních lokalitách, které využívají návštěvníci z větších měst, ve kterých je takový druh činnosti a zábavy do jisté míry nedostačující.

Na otázku, v jaké pozici navštívili respondenti lanové centrum, odpovědělo 72,4 % (63) respondentů, že soukromě, 21,8% (19) respondentů jako součást organizované skupiny a 5,8% (5) dotázaných respondentů uvedlo, že navštívili lanové centrum při zaměstnání. Z těchto odpovědí je velice zajímavé, že je návštěva lanového centra organizovaná i jako součást zaměstnání, především příslušníků z řad policie a armády.

Vyrovnané se staly odpovědi na otázku, s jakým cílem dotazovaní respondenti navštívili vybraná lanová centra, kde 44,8% (39) uvedlo, že cílem návštěvy v lanovém centru byl fyzický výkon a 40,2% (35) respondentů uvedlo adrenalinový zážitek.

Očekávaná se stala odpověď na otázku, které z uvedených hledisek je při návštěvě lanového centra nejdůležitější, ve které odpovědělo 93,1% (81) respondentů **bezpečnost**, další odpovědi byly zanedbatelné vzhledem počtu odpovídajících respondentů.

Další otázky byly zaměřeny na vyjádření respondentů ke spokojenosti v jednotlivých hodnotících kritériích lanových center. Z takřka jednou odpovědí jsme se mohli setkat u kritéria

hodnocení z hlediska použití bezpečnostních prvků, kde z celkového počtu 87 dotázaných respondentů 97,7% (85) v dotazníku uvedlo, že jsou spokojeni s použitými bezpečnostními prvky. Kritérium spokojenosti s lokalitou centra a s okolním prostředím bylo hodnoceno následovně: kladně odpovědělo 70,1% (61) respondentů a záporně se vyjádřilo 29,9% (26) respondentů. Spokojenost dotázaných respondentů s vybaveností a sociálním zázemím lanového centra vypadá takto: 56,3% (49) odpovědělo ano, kdežto 43,7% (38) dotázaných respondentů odpovědělo ne. Naopak téměř jednoznačně, a sice 91,2% (80) respondentů se vyjádřilo kladně v kritériu, zda jsou spokojeni s rozmanitostí a náročností překážek, nýbrž 8,80 (7) dotázaných na tuto otázku odpovědělo ne. V posledním sledovaném kritériu, zda splnila návštěva lanového centra očekávání dotázaných respondentů odpovědělo z celkové počtu 87, ano 82,8% (72), ne 17,2% (15) dotázaných respondentů.

Z výše uvedených údajů je patrné, že dotázaní respondenti při návštěvě v lanových centrech očekávají především bezpečnost a jistotu při pohybu po jednotlivých lanových překážkách. Nelze říci, že některé odpovědi byly překvapivé, spíše je patrná rozmanitost potřeb a očekávání návštěvníků lanových center. S odkazem na výsledek poslední otázky z dotazníku, která byla návštěvníkům pokládána, lze uvést, že se provozovatelům lanových center se poměrně dobře daří uspokojovat představy a očekávání návštěvníků.

7 ZÁVĚRY

V práci jsem usiloval o celkové zmapování problematiky lanových center v oblasti Krkonoš, kterých využívá čím dál více návštěvníků ke svým rekreačním aktivitám. Hlavním cílem, kterého jsem chtěl v práci dosáhnout, byla celková analýza a porovnání vybraných lanových center v Krkonoších.

V obecné části práce jsem se na základě studia literatury snažil získat rozsáhlé teoretické poznatky o výstavbě a provozu lanových center. Tyto získané poznatky a informace jsem využil při zpracování části druhé, kterou lze označit jako část praktickou.

Na základě výsledků praktického a empirického šetření lze poměrně snadno potvrdit či vyvrátit sledované cíle, hypotézy a to s následujícími výsledky: velkou chybou by bylo si myslet, že lanová centra navštěvují pouze jednotlivci mladší padesáti let. Z výsledků empirického šetření je patrné, že jsou i lidé starší schopni zvládnout fyzickou náročnost vysokých lanových překážek.

Dále je poměrně snadné vyvrátit hypotézu, že lanová centra vystavěná v přírodním prostředí jsou daleko více navštěvována nežli ta, postavená v centru. Návštěvníci na základě osobního zjištění, regulují výběr dle nabízených lanových překážek.

Naprosto jednoznačné potvrzení lze poskytnout u hypotézy, že bezpečnost je pro návštěvníky nejdůležitějším kritériem při návštěvě lanového centra, což je velmi dobře patrné z výsledků empirického šetření.

Poslední stanovenou hypotézu, že lanová centra jsou navštěvována z důvodů zvýšení fyzické kondice, lze také potvrdit, neboť z výsledků empirického šetření je patrné, že návštěvníci vyhledávají především fyzický výkon, ale zároveň také i adrenalinový zážitek.

Praktická část, podpořená empirickým šetřením ukázala, že lanová centra jsou provozována v souladu s potřebami, požadavky návštěvníků. Celkové nabízené služby jsou v odpovídající kvalitě a dá se říci, že dostatečně uspokojují návštěvníky sledovaných lanových center.

Na základě praktického šetření lze jednoznačně určit, že lanová centra v oblasti Krkonoš jsou postavená tak, aby maximálně uspokojovala návštěvníky, kteří se rozhodnou je navštívit. Poloha centra je vždy vybrána podle použitých lanových překážek. Vybavení centra je vždy základní, na které se váží další doplňující služby. Záleží vždy na jednotlivci, jak lanové centrum posoudí a jaké bude při tom používat kritéria. Použitý materiál, jištění a konstrukce lanového centra jsou používány vždy v souladu s ČSN.

O návštěvnosti lanových center, dle zjištění, nerozhoduje poloha, ani vybavenost, ale druhy překážek a nabídka zážitků, které jsou schopny jednotlivé lanové centra návštěvníkům

poskytnout. Vše je podstoupeno vlastním hodnotícím kritériem každého návštěvníka zvlášť. V globálním porovnání všechny lanová centra uspokojí své zákazníky, záleží pouze na jedinci.

V dotazníkovém šetření jsem zjišťoval názory veřejnosti zaměřující se na otázky spojené s návštěvou vybraných lanových center v oblasti Krkonoš.

Naprosto očekávané zjištění bylo provedeno v souvislosti s bezpečností návštěvníků lanových center, kdy se dá říci, že bezpečnost ve všech podobách je to nejdůležitější, co si návštěvník před a při pohybu po lanových překážkách přeje. Tomuto výsledku se nelze divit ve vztahu života člověka a role pudu sebezáchovy v něm.

Doufám, že tato práce a zjištěné závěry budou inspirací pro další studie, které budou prováděny v oblasti provozu a využívání lanových center k rekreační činnosti. Na závěr lze uvést, že práce umožnila proniknutí do výše zmiňované problematiky, což bylo i jedním z cílů, které jsem sledoval.

8 SOUHRN

Bakalářská práce se zabývá analýzou a porovnáním vybraných lanových center v Krkonoších.

Bakalářská práce je rozdělena do tří hlavních částí. První je část teoretická, druhá praktická a třetí je částí empirickou.

V teoretické části se zabývám charakteristikou Krkonoš, rozdělením lanových překážek, materiálem používaných při stavbě lanových center, použití uzlů a vhodným výběrem lokality pro stavbu lanového centra.

V praktické části se věnuji praktickému šetření ve vybraných lanových centrech v oblasti Krkonoš se zaměřením na druhy překážek, bezpečnost uživatelů, druhy jištění, materiálu použitých na překážky, vliv centra na okolní přírodní prostředí a vybavenost lanového centra.

Empirická část bakalářské práce je věnována průzkumu, ve kterém se snažím za pomoci kvantitativního dotazníkového šetření zmapovat názor návštěvníků ve vybraných lanových centrech.

9 SUMMARY

The thesis analyzes and compares selected ropes courses in the Giant Mountains. The work is divided into three main parts. The first one is theoretical, the other two are practical and empirical.

The theoretical part deals with the characteristics of the Giant Mountains, dividing rope barriers, construction materials used in ropes courses, using nodes and selecting a suitable site for building a ropes course.

The practical part is devoted to practical investigation in selected adventure parks in the Giant Mountains, focusing on the types of barriers, safety of users, types of protection, material used for barriers, the impact of the center on the surrounding natural environment and ropes course facilities.

The empirical part of the thesis is devoted to research in which I use a quantitative questionnaire survey to chart a visitor's view on the selected ropes courses.

10 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Čihovský, J. (2006). *Sociologický výzkum, studijní text pro posluchače FTK UP Olomouc*, FTK UP: Olomouc
- Elstner, F.A. (1966): *Vázání uzlů*, Praha: SNTL
- Hanuš, R., Hrkal J. (1999) *Lanové překážky a lanové dráhy*, Hanex: Olomouc
- Hanuš, R. (1996) *Lanové aktivity*. (metodický materiál pro učitele ZŠ a SŠ): FTK UP Olomouc
- Hanuš, R., Paulíček, M., Šmíd, D. (1999). *Projekt lanového centra*, FTK UP: Olomouc
- Filipec, J. (2003). *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost*, Praha: Academia
- Kolařík, A. (1947). *Uzlování*, Praha: Nakladatelství československé obce sokolské
- Projekt Outdoor (2007) *Manuál k semináři instruktor lanových aktivit II. třídy*: Olomouc
- Svatoš, V. (1993). Lanové kurzy, In Holec, O. a kol.: *Instruktorský slabikář*, Praha: PŠL
- Velký sociologický slovník*. (1996). Sv. I. Praha: Karolinum
- Velký sociologický slovník*. (1996). Sv. II. Praha: Karolinum

Internetové zdroje

1. <http://www.mavlast.cz/turisticka-oblast.krkonose>(11.10.2010)
2. <http://www.bobovka.cz>(11.10.2010)
3. <http://www.lanovecentrum.cz/cs/harrachov/programy>(7.11.2010)
4. <http://www.adrenalinpark.com>(11.10.2010)
5. <http://www.ropescourses.eu>(14.1.2011)
6. <http://www.lanoveaktivita.com/stavba-lanovych-parku>(11.10.2010)
7. <http://www.gm5.cz/partnerstvi/stavba-lanovych-center.html>(18.12.2010)
8. <http://www.lanoveparky.cz/cz/sluzby/stavba-lanovych-parku/stromy>(15.11.2010)
9. <http://www.sskolemb.cz/instruktor-vysokych-lanovych-prekazek.php>(11.10.2010)
10. <http://www.activityuk.com>(14.1.2011)